

แหล่งเรียนรู้ : กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลเวียงเทิง (ทุนระดับตำบล)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

๑.๑ ที่มาและความสำคัญ

แหล่งเรียนรู้กองทุนหลักประกันสุขภาพฯ มีเทศบาลตำบลเวียงเทิง นำโดย นายสิงห์ทอง หนุมนำสิริสวัสดิ์ นายกเทศมนตรีตำบลเวียงเทิง และนายไพรัช มหาวงศ์นันท์ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ เป็นเจ้าภาพหลักในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการทำงาน คือ กลุ่มต่างๆ ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเวียงเทิง

เทศบาลตำบลเวียงเทิงได้เข้าร่วมกองทุนหลักประกันสุขภาพ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๕๒ จากนโยบายของคณะผู้บริหารที่เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาสุขภาพของคนในพื้นที่ โดยเน้นการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพ และการดำรงชีวิต ตลอดจนส่งเสริมให้กลุ่มแม่และเด็ก กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ประกอบอาชีพที่มีความเสี่ยง กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่อยู่ในเขตพื้นที่ มีสวัสดิการชุมชนรองรับและสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง โดยการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่นับเป็นนวัตกรรมทางสังคมที่สำคัญในระบบสุขภาพของประเทศไทย มุ่งเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมดูแลสุขภาพของประชาชนจากหลายภาคส่วนในสังคม โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญในการประสานหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายในพื้นที่เข้ามาร่วมค้นหาปัญหาและความต้องการของประชาชน ร่วมวางแผน และส่งเสริมให้เกิดการร่วมดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพ สามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมกับประชาชน นอกจากนี้มีเจตนาารมณในการสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามามีบทบาทในการดูแลสุขภาพของประชาชนในพื้นที่แล้ว ยังสนับสนุนให้ประชาชนได้แสดงบทบาทในการพึ่งตนเองด้านสุขภาพ และส่งเสริมให้บุคลากรด้านสาธารณสุขในพื้นที่ได้แสดงต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน สามารถดูแลสุขภาพได้ด้วยตนเอง และการสร้างกลไกในสังคมที่จะต้องเข้ามาร่วมแก้ปัญหาต่างๆ ที่มีผลต่อสุขภาพให้ลุล่วง

๑.๒ เส้นทางการพัฒนา

การดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่เริ่มดำเนินการนับตั้งแต่ได้มีประกาศ คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลหรือ เทศบาลดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งในปีแรกมีองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลนำร่องจัดตั้งกองทุนรวม ๘๘๘ แห่ง ในปีพ.ศ. ๒๕๕๒ เทศบาลตำบลเวียงเทิงได้จัดตั้ง “กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลเวียงเทิง” โดยได้รับนโยบายจากผู้บริหารที่ เล็งเห็นการแก้ปัญหาสุขภาพของชุมชน แล้วมีการจัดตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการบริหารกองทุนฯ โดยนำภาคี เครือข่ายทั้ง ๔ ภาคี ได้แก่ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ ประชาชน โดยผ่านกระบวนการตามที่ สำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด ระหว่างพ.ศ.๒๕๕๒ -๒๕๖๐ มีการดำเนินงานของกองทุน หลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลเวียงเทิง เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดโดยได้ดำเนินการมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้กับประชาชนในพื้นที่รับทราบแนวทางการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลตำบลเวียง เเทิง และการขอรับงบประมาณในการสนับสนุนกลุ่มต่างๆ เพื่อนำงบประมาณไปดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและฟื้นฟูสุขภาพ ซึ่งประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ สามารถ เข้าถึงการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนและทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี

๑.๓ กระบวนการดำเนินงาน

๑) จัดตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการบริหารกองทุนฯ โดยนำภาคีเครือข่ายทั้ง ๔ ภาคี ได้แก่ เจ้าหน้าที่ ท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น หน่วยงานราชการ ได้แก่ โรงพยาบาลเทิง และประชาชน ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มสร้างสุขภาพในตำบล โดยผ่านกระบวนการตามที่สำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กำหนด

๒) การประชุมเพื่อชี้แจงการดำเนินงาน และกำหนดแผนการดำเนินงาน

๓) ใช้แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ที่ร่วมกัน นำไปเผยแพร่ให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบแนว ทางการดำเนินงานด้านสุขภาพไปในทิศทางเดียวกัน

๔) ประสานสัมพันธ์ให้ประชาชนในกลุ่มเป้าหมายรับทราบและเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากกองทุนฯ

๕) คณะกรรมการประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๕.๑) เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ หรือสถานบริการ หรือหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ โดยเน้นเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการ รักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุก ที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต

(๕.๒) เพื่อสนับสนุนให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชน หรือหน่วยงานอื่นในพื้นที่ ได้ดำเนินงานตามแผน หรือโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค ให้แก่สมาชิกหรือประชาชนในพื้นที่ และกรณีที่มี จำเป็นต้องจัดซื้อวัสดุที่มีลักษณะเป็นครุภัณฑ์ให้สนับสนุนวงเงินไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

(๕.๓) เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟู สมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุก ของศูนย์เด็กเล็กหรือศูนย์ชื้ออื่นที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการ พัฒนาและดูแลเด็กเล็กในชุมชน หรือศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนพิการ หรือศูนย์ชื้ออื่นที่ดำเนิน กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนพิการ โดยกำหนดเป็นเงินไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ของเงินรายรับของกองทุนฯ ในแต่ละปีงบประมาณนั้น

(๕.๔) เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารหรือพัฒนากองทุนฯ ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ร้อยละ ๑๕ ของรายรับของกองทุนฯ ในปีงบประมาณนั้น และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเพื่อซื้อครุภัณฑ์ที่ เกี่ยวข้องโดยตรง ครุภัณฑ์นั้นต้องมีราคาไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อหน่วย

(๕.๕) กรณีเกิดโรคระบาดหรือภัยพิบัติในพื้นที่ ให้คณะกรรมการกองทุนฯ พิจารณาอนุมัติจ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขได้ตามความจำเป็น เหมาะสม และทันต่อสถานการณ์

๖) กำหนดเงื่อนไข โดยให้ทุกโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณต้องมีนวัตกรรมสุขภาพ ๑ เรื่อง เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มต่างได้และมีการนำนวัตกรรมไปต่อยอดในการจัดกิจกรรมในปีงบประมาณต่อไป ถ้ากลุ่มไหนไม่มีการทำนวัตกรรมสุขภาพ อาจได้รับการพิจารณาเป็นลำดับสุดท้าย

๗) มีการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลตำบลเวียงเทิง ขึ้นทุกปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และกำกับการทำงานของเจ้าหน้าที่

๘) เกิดความเชื่อมโยงกับแหล่งเรียนรู้อื่นที่ได้รับประโยชน์ร่วมกัน คือ แหล่งเรียนรู้กลุ่มแอโรบิก, แหล่งเรียนรู้กลุ่มบาสโลป, แหล่งเรียนรู้กลุ่มร่ำวงย้อนยุค, แหล่งเรียนรู้ชมรมตะกร้อเทิง, แหล่งเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้ผู้สูงอายุ และแหล่งเรียนรู้จิตอาสาคุ้มครองผู้บริโภค

๑.๔ ผลที่เกิดขึ้น

๑) ประชาชนร้อยละ ๘๕ มีความรู้และขอรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพในการดูแลสุขภาพตนเองและคนในชุมชน

๒) สุขภาพของประชาชนตามกลุ่มเป้าหมายดีขึ้น

๓) เกิดความร่วมมือจาก ๔ ภาคีเครือข่ายในการดูแลสุขภาพครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่

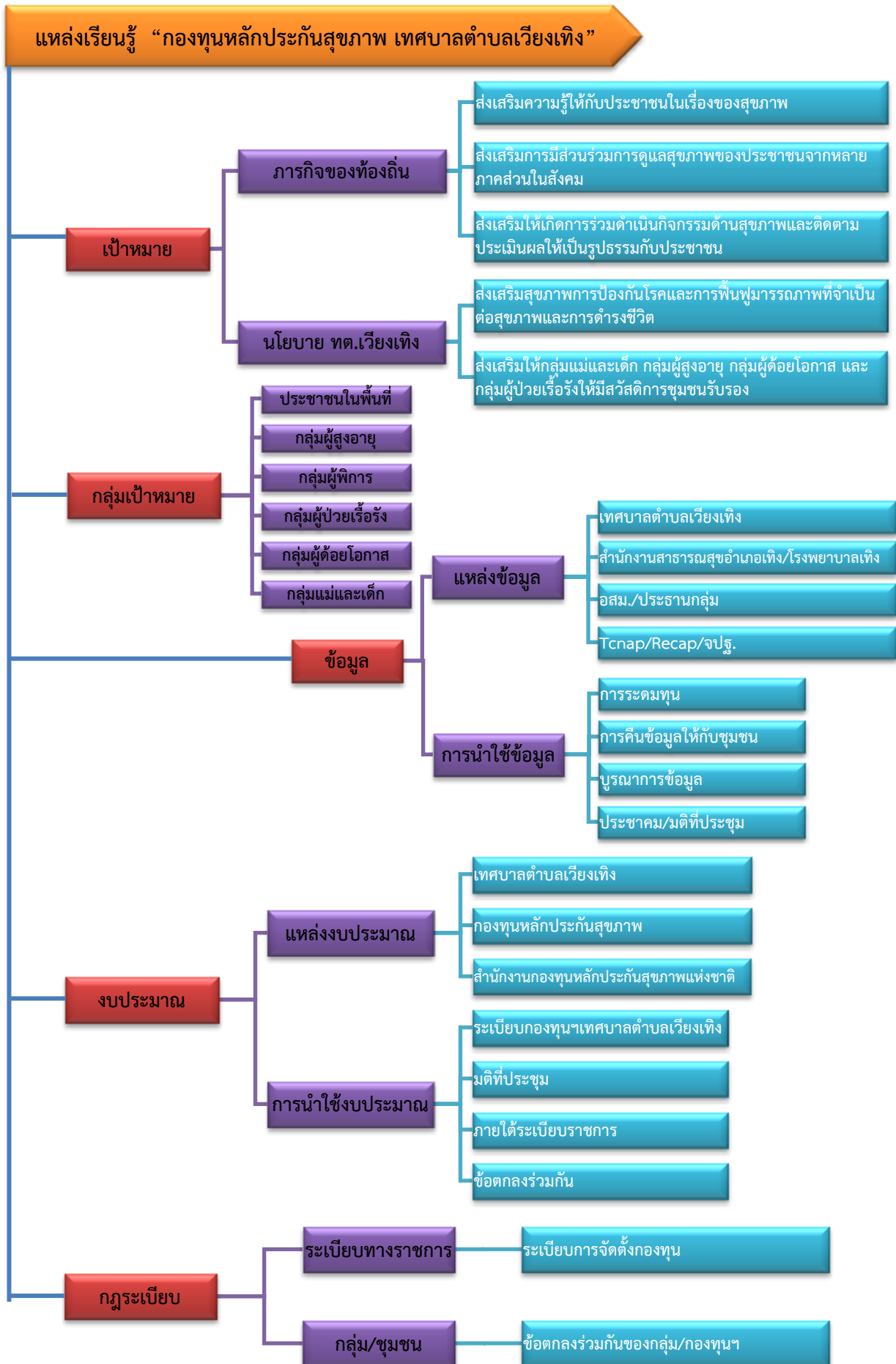
๔) เกิดนวัตกรรมการดูแลสุขภาพ ปีละไม่ต่ำกว่า ๒ เรื่อง โดยเกิดจากความร่วมมือของคนในกลุ่มและสามารถถ่ายทอดให้คนในชุมชน และหน่วยงานที่เข้ามาศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้

๕) ได้รับการประเมินกองทุนโดยได้ระดับ A มาตั้งแต่เริ่มกองทุนฯ ในปีพ.ศ.๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน (ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙)

๑.๕ การขยายผลการดำเนินงาน

เกิดโครงการการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสุขภาพและนวัตกรรมสุขภาพที่เกิดจากแนวคิดของกลุ่มประชาชนหรือองค์กรต่างๆ อย่างน้อย ๑ ชิ้น สามารถดำเนินงานได้โดยพึ่งพาตนเอง และถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่นได้ อย่างน้อย ๓ กลุ่ม

๑.๖ Typology

ส่วนที่ ๒ กระบวนการเรียนรู้
๒.๑ ชื่อวิทยากรแหล่งเรียนรู้

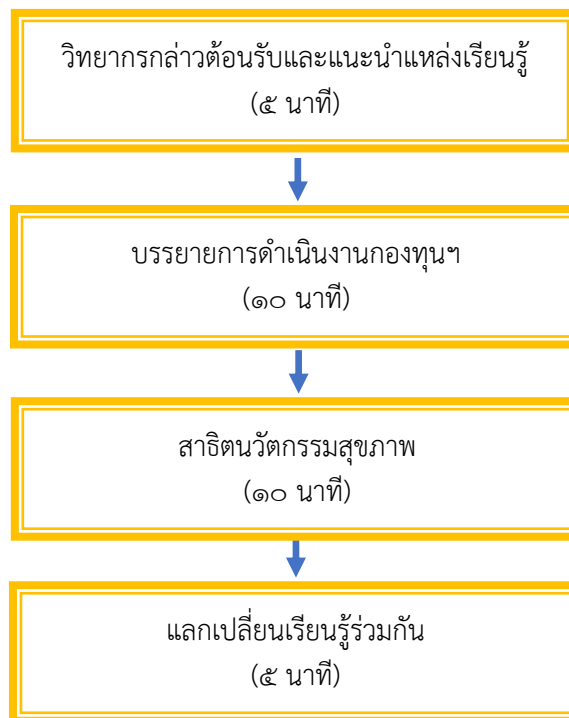
ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทรศัพท์
๑. นายสิงห์ทอง หนูนำสิริสวัสดิ์	นายกเทศมนตรี	๐๘๑-๘๘๕๘๘๘๑
๒. นางสาวสุรีย์ ทิพย์อ้าย	รองสมาชิกสภาเทศบาล	๐๘๑๘๘๑๙๓๙๕
๓. นายไพรัช มหาวงศ์นันท์	ผอ.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	๐๙๕๔๓๔๒๗๐๑
๔. นายวรการ เจนจัด	สมาชิกสภาเทศบาล	๐๘๑-๘๘๕๓๘๐๔
๕. นายธนภุต อินจา	สมาชิกสภาเทศบาล	๐๖๔๖๓๙๗๑๙๙
๖. นางสาวจิตติยา ปัญญายม	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	๐๘๐๑๓๓๖๕๕๐
๗. นางสาวกนกวรรณ กองมี	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑	๐๘๗๓๐๕๙๗๓๑
๘. นางสาวเฉลียว ณ น่าน	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑๕	๐๘๐๖๗๙๐๓๖๒
๙. นายอินโพธิ์ อินสาม	ตัวแทนภาคประชาชน	-
๑๐. นางสาวกัญญ์วารัลักษณ์ สุขสำราญ	ผช.นวก.ส่งเสริมสุขภาพ/นวก.ประจำแหล่ง	๐๘๕๖๕๓๓๓๗๑

๒.๒ จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รูปแบบการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลตำบลเวียงเทิง
- ๒) เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การสร้างนวัตกรรมสุขภาพ
- ๓) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การสร้างเครือข่ายสร้างเสริมและป้องกันสุขภาพในชุมชน และการสร้างพื้นที่ส่งเสริมสุขภาพในชุมชน

๒.๓ กิจกรรมการเรียนรู้ (เวลาที่ใช้ ๓๐ นาที)

การเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ กองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลตำบลเวียงเทิง ดังนี้

๒.๔ สื่อ หรือ อุปกรณ์

ประกอบการเรียนรู้

- ๑) การนำเสนอรูปแบบ Power Points
- ๒) อุปกรณ์สาธิตการสร้างนวัตกรรมสุขภาพ
- ๓) ไมโครโฟน/เครื่องขยายเสียง

๒.๕ กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสร้างการเรียนรู้ (ผู้เรียนจำนวน ๖๐ คน)

- ๑) ผู้บริหารหน่วยงาน/องค์กร เช่น นายก อบต./เทศบาล
- ๒) ผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน, แกนนำกลุ่ม
- ๓) ผู้สนใจในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ๔) เครือข่ายเทศบาลตำบลเวียงเทิง